

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 " Magistrați } 350 Lei pe an
 " Avocați }

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Inregistrat la No. 2/1938 la Tribunalul Cluj

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul

Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

fost Președinte la Curtea de Apel Cluj, Avocat Cluj
 Directorul și proprietarul revistei

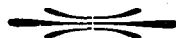
AL. ULVINIANU

Consilier la Inalta Curte de Casație

I. PREDOVICIU

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Avocat

S U M A R :

Perimarea unor drepturi tabulare *de Liviu Teclu.*

Jurisprudențe Civile.

Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe Procedurale.

Jurisprudențe Penale.

Jurisprudențe la alte legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Emil Pușcariu: Elementele asigurărilor contra răspunderii civile și în special al asigurării de automobile. Prețul 70 lei.

* * *

Octavian Ionescu, Doctor și Laureat al Facultății de Drept din Paris. *Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român.* Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

De acelaș autor:

Codul civil și contractul de muncă.

L'influence de la législation allemande sur le projet du code civil roumain.

* * *

Dr. Tiberiu Rusu, avocat Cluj. *Infracțiuni contra Administrației publice Cluj.* Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

* * *

Bogdan Ionescu. Profesor de Drept Civil la facultatea de drept din Cluj. *Drept interprovincial în legătură cu regim matrimonial fără contract.* Cluj, Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

De acelaș autor:

Considerațiuni critice asupra materii moștenirilor în proiectul de cod civil.

* * *

C. Petrescu-Ercea: Profesor la Universitatea Cluj. *Titlul preliminar al Codului Comercial Carol II.* Cluj, 1938.

* * *

Teodor I. Diaconescu, Doctor în drept. *Procuror Trib. Sibiu; Proprietatea aparentă. Notă la o decizie a Curtei de Apel din Cluj.*

BULETINUL LEGILOR

apare de două ori pe lună
Nr. înregistrării 3—1938 al Tribunalului Cluj

Director și proprietar:

I. MĂNESCU
fost președinte la Curtea de Apel Cluj, pensionat
Advocat

Prețul abonamentului: Lei 500 anual pentru
juriști; Lei 700 anual pentru autorități.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Gh. Mârzescu No. 20.

ORDONANȚE MINISTERIALE

(Ordine circulare, decizii și instrucții cu
caracter juridic)

Apare lunar sub Direcția:

I. MĂNESCU
fost președinte la Curtea de Apel Cluj,
pensionat. Advocat

Nr. înregistrării 4—1938 al Trib. Cluj.

Abonamentul 180 Lei pe an. Un număr 40 Lei.
Administrația: Cluj, Str. Mârzescu Nr. 20.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele,

Ediția 1935

Prețul redus: Lei 200.—
Se poate comanda la autor.

Perlmarea unor drepturi tabulare

După regulamentul de procură a Cărilor Funduare din 1855 și 1870 care și astăzi este în vigoare în Ardeal, o inscripție de carte funduare, adată ce este intabulată, are o viață mesfârșită, dăinuește la infinit, dacă nu intervine faptul juridic nou care să o desființeze sau să o modifice expres printr-o nouă inscripție de carte funduare. Nu există deci o prescripție sau perimare a inscripțiilor tabulare. Aceste inscripțiuni nu-și pierd nici odată valabilitatea „solo tractu tempore”.

Dacă sistemul este fericit când e vorba de drepturi reale de sine stătătoare cum este dreptul de proprietate, sau când este vorba de sarcini stipulate în favoarea unei persoane de drept public sau de o servitute înființată în favoarea unui imobil, nu tot acelaș lucru se poate spune despre drepturile reale care sunt accesoriile unor raporturi de abligațiuni, cum ar fi ipotecile sau cele care sunt legate de scurgerea vieții omului, cum ar fi uzufructul, uzul și altele.

În adevăr dreptul de proprietate imprescriptibil în principiu trece în caz de deces al titularului asupra moștenitorilor săi și nu se poate pierde prin simpla trecere a timpului, pe când viața omului într-un timp maxim ușor de apreciat se petrece, iar obligațiunile ce sunt garantate cu ipotecă tind în mod natural la stingerea lor prin executare. Obligațiunea raport juridic între 2 persoane are, ca și omul o viață limitată, prin contrast cu dreptul real care leagă o persoană de un lucru sau 2 lucruri între ele.

Ar fi trebuit deci ca normele de drept ce reglementează cărțile funduare să țină seama de această diferență și dacă, cu bună dreptate, au acceptat imprescriptibilitatea inscripțiunei dreptului de proprietate, ele trebuiau să reglementeze perimarea prin simpla trecere a unui timp oarecare, a inscripțiilor referitoare la cea de a 2-a categorie de drepturi reale mai sus enunțată, ipoteca și uzufructul.

Astfel, este nerațional ca un drept de uzufruct care durează cât viața omului, să rămâne intabulat în cărțile funduare mai mult de 50, 60 sau să zicem 100 de ani, cum rămâne în sistemul de astăzi, dacă părțile interesate nu cer radierea uzufructului prezentând actul de moarte al uzufructuarului. Cine va putea prezenta acest act de moarte dacă uzufructuarul a fost plecat în Australia, sau a căzut prizonier în Siberia?

Tot așa, este nelogic ca un drept de ipotecă intabulat dinainte de războiul mondial în favoarea unei persoane juridice de mult lichidată (sau ivit numeroase cazuri), sau a unui creditor îndepărtat în loc necunoscut, să continue a greva imobilul la infinit, fiindcă n'are cine să elibereze actul de radiere — și fiindcă pornirea unui proces de radiere, cu numire de curator, publicațiuni în monitorul oficial și taxa este disproporționat de costisitoare pentru cei direct interesați.

În asemenea împrejurări există o puternică prezumție de fapt, că uzufructul s'a stins prin moartea persoanei; că datoria a fost achitată la timpul său, și repet: legiuitorul cărților funduare, în virtutea realităților sociale ce le am expus, trebuia dela început să stabilească un timp de perimare pentru astfel de inscripțiuni, așa cum în vechiul regat privitor la ipotecă dispune art. 1786 codul civil, după

trecerea cărui timp, socotit dela ultimul act ce denotă activitatea beneficiarului sau creditorului, inscripțiunea să se radieze din oficiu sau la cerere, în ori ce caz, fără proces de radiere, pe baza exclusivă a prescripțiunii dreptului tabular.

Cu împrejurările și neajunsurile acestea ne întâlnim mai des atunci când se face transformarea cărților funduare în Ardeal, fiindcă obiectul transformării este punerea la curent a cărților funduare cu situațiunea reală a imobilelor. Noile cărți funduare care urmează să fie oglinda realității, trebuie descărcate de aceste „reziduuri”, rămășițe, care incurcă fără rost lucrările de alcătuire a lor.

Nu mai vorbesc de ipoteca când un imobil ipotecat cu o sumă minimă, se împarte în mai multe parcele și când fiecare parcelă va trebui să tragă după sine această ipotecă, înmulțindu-se în mod nelimitat o inscripțiune ipotecară pentru o creanță riidcolă, demult lichidată, însă nerabiabilă.

Până la remedierea generală pe cale de lege a acestor neajunsuri, propun, ca o soluție provizorie pentru a se simplifica și îmbunătăți lucrările de transformarea cărților funduare, următorul art. unic:

Ipotecile sub 1000 lei (2000 coroane) intabulate în cărțile funduare înainte de 1 Ianuarie 1919, pentru care în timp de 15 ani nu s'a notat în cărțile funduare nici o măsură nouă de executare, se vor radia din oficiu și fără proces, dacă proprietarul de carte funduare sau posesorul de fapt îndreptățit la intabulare cere aceasta, depunând în depozit judecătoresc pe numele creditorilor intabulat, o sumă egală cu capitalul intabulat plus dobânda legală pe timp de 3 ani.

În felul acesta se vor putea curăți cărțile funduare de aceste reziduuri, vechi ipoteci în realitate de mult satisfăcute, fără vreo primejdie, ca cel mai neglijat dintre creditori să fie lezat.

Judecătoria ca instanță de carte funduare, primind în depozit recipisa de depunere, ar da o încheiere prin care constată depunerea și radiază ipoteca.

Cluj la 24 Iunie 1939.

LIVIU TECLU

Judecător la Judecătoria Cluj Urbană.

Jurisprudente civile

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
S. III-a

Audiența de la 1 Decembrie 1937.

Președinția Dlui D. G. Lupu, președinte

Pensii de Stat. — Văduvă remăritată. — Conservarea dreptului la pensia primului soț după prevederile legilor ungare. — Menținerea acestui drept sub regimul legii române de pensii.

Asupra recursului făcut de A. T. P. contra deciziei Curții de Conturi S. IV cu No. 125 din 1935, în proces cu Casa Generală de Pensii.

Având în vedere că, din decizia atacată cu recurs, se constată că prin decizia Nr. 36778 din 1921 A. P. a fost înscrisă la pensie pe urma defunctului său soț C. M.; că recăsătorindu-se cu T. P., pensiu-nea i-a fost sistată pe data de 1 Decembrie 1934; că decedând și al doilea soț, a cerut reinscrierea sa la

pensiune pe urma primului său soț, în baza legii ungare LXV din 1912, iar Comisia de Pensii prin decizia Nr. 13123 din 1933, i-a respins cererea; că făcând apel, Curtea de Conturi Secția IV-a prin decizia Nr. 125 din 1935 a respins apelul ca nefondat, motivând că, potrivit art. 22 din legea generală de pensii din 1925, văduva are drept la pensie numai până la moarte sau remărire; că legea ungară, în baza căreia apelanta a fost înscrisă la pensie, a fost abrogată de legea din 1925, astfel că nu mai este posibilă o nouă înscriere la pensie pe baza unei legi abrogate, expectativele neputând fi considerate ca drepturi câștigate.

Având în vedere că, în contra soluțiunii Curții de Conturi, A. T. P., a formulat următoarele motive de casare, deduse în judecata complectului de divergență prin jurnalul din 18 Decembrie 1936:

1. „Violarea paragraf. 58 din legea de pensii ungară LXV din 1912.

„Paragraful 58 din legea de pensii ungară LXV din 1912 sub regimul căreia subsemnata am fost înscrisă la pensie după primul meu soț, defunctul C. M. cu o pensie lunară de 202 lei, prevede că văduva unui funcționar în caz de remărire poate cere răsкупărarea pensiei de văduvă în cursul unui an socotit dela data remăririi. După trecerea unui an socotit dela ziua remăririi pensia văduvei nu mai poate fi obiectul unei răsкупărări, ci trebuie menținută pentru cazul unei eventuale noi văduvii. Dacă văduva remăritată, careia i s'a menținut pensia avută după primul ei soț, rămâne văduvă și după cel de al doilea soț, pensia văduvei care i-a fost rezervată trebuie lăsată din prima zi a lunii ce urmează după ziua decesului soțului al doilea.

„Deci întrucât subsemnata la data de 1 Decembrie 1924, când m'am remăritat cu cel de al doilea soț, T. P., nu am făcut uz de dreptul de răsкупărare ci mi-am păstrat pensia de văduvă cu care am fost înscrisă după primul meu soț pentru cazul când voi rămâne văduvă și după cel de al doilea soț, iar decedând acesta din urmă la 1 Februarie 1933 am dreptul a fi din nou înscrisă la pensie ce am avut-o după primul meu soț, în conformitate cu paragraful 58 din legea ungară din 1912, deoarece a dispărut motivul pentru care plata pensiei mi-a fost sistată.

2. „Violarea art. 17 din Constituție.

„Instanța de fond prin decizia atacată cu recurs a violat și art. 17 din Constituție întrucât acest text garantează proprietatea de orice natură, precum și creanțele asupra Statului; Având în vedere că am fost înscrisă la pensie în anul 1921, iar remăritarea mea a avut loc la 1 Decembrie 1924, deci sub regimul legii de pensie ungare și anterior punerii în aplicare a legii generale de pensii, și întrucât subsemnata am renunțat la dreptul de răsкупărare menținându-mi dreptul la pensie pentru cazul unei noi văduvii, este indiscutabil că prin aceasta am dobândit un titlu de pensie definitiv intrat în patrimoniul meu, al cărui exercitare a fost numai suspendată temporar pe timpul duratei celei de a doua căsătorii. Ori, încetând acest impediment, urmează că în baza textului de lege suscitată să mi se lichideze vechea mea pensie începând dela prima zi a lunii care urmează datei decesului soțului meu al doilea.

„Curtea de Conturi a comis o eroare grosieră și un exces de putere când în decizie constată că

„a-și avea numai drepturi expectative eventuale, „cari nu pot fi considerate ca drepturi câștigate. Rezultă din cele expuse mai sus că în speță nu poate fi vorba de o expectativă, ci de un titlu de pensie definitiv câștigat în favoarea mea prin renunțarea la răsкупărarea pensiei mele.

3. „Greșită interpretare și aplicare a art. 110 și 22 din legea generală de pensii, eroare grosieră și exces de putere.

„In fine instanțele de fond au mai făcut și o greșită interpretare și aplicare a art. 110 și 22 din legea generală de pensii. Art. 110 prevede într-adevăr că toate dispozițiunile din legi, regulamente și statutele de pensii contrarii legii de față sunt abrogate, însă este dela sine înțeles că toate aceste legi anterioare au fost abrogate numai cu data de 1 Octombrie 1925, dată când a intrat în vigoare legea generală de pensii. Cum încă remăritarea mea și dobândirea titlului meu de pensie s'au produs anterior datei de 1 Octombrie 1925, rezultă în mod logic că art. 22 din legea generală de pensii care se referă numai la cazurile de remărire intervenite posterior datei punerii în aplicare a legii generale de pensii, nu mi se poate aplica mie în situația în care mă găsesc. Conform unui principiu constant de drept o nouă lege — chiar de ordine publică fiindcă nu poate avea un efect retroactiv, afară dacă este o lege interpretativă sau dacă retroactivitatea se prevede în mod expres. Pe de altă parte Curtea de Conturi printr-o denaturare de fapte și cu vădit exces de putere constată că a-și fi cerut o nouă înscriere la pensie în baza dispozițiilor legii ungare din 1912, când în realitate după cum am arătat mai sus, este numai vorba de reinscrierea mea cu pensia avută, dat fiind că motivul pentru care mi se sistase plata pensiei mele, a dispărut astăzi“.

Având în vedere că prin aceste motive recurenta susține, în rezumat, că întrucât pensionarea sa a avut loc în anul 1921, sub imperiul legii ungare LXV din 1912, iar remăritarea sa a avut loc la 1 Decembrie 1924, tot sub imperiul acestei legi, și din moment ce n'a cerut răsкупărarea pensiei sale în termen de un an dela data remăririi, conform paragrafului 58 din numita lege, dreptul său la pensie subsistă pentru cazul unei noi văduvii, constituind un titlu de pensie intrat definitiv în patrimoniul său; că numai exercitarea lui a fost suspendată pe timpul duratei celei de a doua căsătorii; se mai susține de recurentă, că legea generală de pensii din 1925, a intrat în vigoare dela 1 Octombrie 1925 și deci dispozițiunile ei nu-și au aplicațiune în speță unde dreptul de pensie a fost dobândit anterior datei de 1 Octombrie 1925.

Având în vedere că în speță este stabilit de instanțele de fond că dreptul la pensie al recurrentei, pe urma primului său soț, s'a născut și s'a stabilit în anul 1921, sub imperiul legii ungare din 1912.

Considerând că în conformitate cu dispozițiunile paragraf. 58 din legea ungară No. LXV din anul 1912, văduva unui funcționar în caz de remărire, poate cere, în termen de un an dela data remăririi, răsкупărarea dreptului său de pensie; după trecerea unui an dela data remăririi pensia văduvei nu mai poate fi obiectul unei răsкупărări și trebuie menținută pentru cazul unei eventuale noi văduvii; dacă dreptul de pensie a fost răsкупărat el nu mai poate fi cerut în cazul

unei noui văduvii chiar dacă se oferă restituirea prețului răscumpărării; dacă văduva re-măritată, căreia i s'a menținut pensia avută după primul ei soț, rămâne văduvă și după cel de al doilea soț, pensia văduvei trebuie lichidată din prima zi a lunii următoare zilei decesului celui de al doilea soț.

Considerând că din termenii categoriei ai citatului text de lege, rezultă, că sub imperiul acestei legi văduva unui funcționar nu-și pierde dreptul său la pensie în cazul când se remărită, ci numai i se suspendă acel drept, în sensul că i se sistează plata pensiei pe tot timpul recăsătoririi, urmând ca în cazul când decedează și al doilea soț, văduva să primească din nou pensia dela primul său soț, cu începere din prima zi a lunii următoare zilei decesului celui de al doilea soț.

Considerând că în speță fiind constat de instanțele de fond că dreptul de pensie al recurentei a fost stabilit în anul 1921 pe baza dispozițiilor legii din 1912, în asemenea situație, recurenta, are dobândit, încă din 1921 un drept la pensie pe urma primului său soț, drept care n'a fost pierdut prin recăsătoria sa cu T. P. ci numai suspendat până la moartea acestuia, adică până la încetarea celei de a doua căsătorii, iar dela prima zi a lunii următoare zilei decesului celui de al doilea soț, văduva are dreptul să primească din nou pensia ce i se sistase.

Considerând că legea generală de pensii din 1925, nu numai că nu înlătură un asemenea drept câștigat la pensie, ca cel din speță, ci din contră îl menține, în mod formal prin art. 106 care prevede că pensiunile dobândite în orice mod, până la promulgarea legii pensiilor sunt definitive și nu vor putea fi modificate în nici un fel, afară de cazurile unde legea dispune altfel.

Că dar față de considerațiunile mai sus expuse, Curtea de Conturi, a comis un exces de putere și a violat dispozițiunile din legea ungară LXV 1912, când a decis că recurenta prin remăritare, ar fi pierdut dreptul la pensia primului său soț și că acest drept nu mai poate fi acordat după decesul celui de al doilea soț.

Că deci motivele de casare sunt fondate, iar recursul urmează a fi admis și a se casa decizia Curții de Conturi, trimițându-se afacerea spre a fi judecată din nou de aceiași Curte.

Pentru aceste motive casează.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a.

Dec. No. 1865—38.

Preș. D. Cihodariu, președinte.

Taxe succesoriale.

Sunt datorite de toți moștenitorii, proporțional cu partea fiecăruia. Dreptul Statului de a lua inscripție ipotecară asupra bunurilor succesoriale.

Art. 1725 c. civ. prevede că privilegiile tezaurului public și ordinea în care se exercită ele sunt regulate prin legi speciale.

Taxele succesoriale datorate fiscoi fiind sarcini care apasă succesiunea trebuie plătite conform art. 774 c. civ. și 55 din legea timbrului de către moștenitori proporțional cu partea fiecăruia.

Aceeași obligațiune incumbă de sigur și dobânditorilor de drepturi succesoriale, în ipoteza în care

moștenitorii au înstreinat drepturile lor fără ca taxele convenite fiscoi să fi fost acoperite, deoarece legea timbrului prin art. 67 a recunoscut formal în atare caz dreptul fiscoi de a exercita privilegiul său în orice mâini va trece imobilul. Ministerul de Finanțe fiind autorizat în baza art. 65 din legea citată a lua orice măsuri de asigurare și de poprire ce va crede necesare pentru conservarea dreptului fiscoi.

Statul este în drept prin urmare să ia inscripție ipotecară asupra bunurilor succesoriale și efectele acestei ipotecă vor subsista chiar dacă imobilele în urma partajului ar cădea în lotul unui achizitor de drepturi succesoriale, întru cât, pe de o parte, legea timbrului prevede categoric dreptul fiscoi de a urmări imobilele în orice mâini s'ar găsi, iar pe de altă parte, această ipotecă are un caracter special, ea fiind constituită la cererea Statului pentru obligațiuni decurgând din însuși faptul decesului, așa că nu poate fi asimilată cu ipoteca ce a fost constituită de un moștenitor înainte de partaj și a cărei valabilitate va depinde de eventualitatea căderii imobilului grevat în lotul moștenitorului ce o constituie.

În consecință, dispozițiunile art. 786 c. civ. nu se aplică în această materie, după cum nu se aplică nici art. 565 pr. civ., în speță fiind vorba de o vânzare prin licitație publică pentru ieșire din diviziune, iar nu de o vânzare ca urmare a unei executări silite.

Jurisprud. comerciale

UNIVERSITY LIBRARY
CURTEA DE CASAȚIE
S. III-a

Decizia Nr. 438 din 17 Febr. 1939.

Președinția dlui D. G. Lupu, Președinte.

Legea Registrului Comerțului. — Societate comercială înmatriculată. Mențiune despre dreptul acordat în mod general unor persoane de a reprezenta societatea. Dacă implică și dreptul de a o reprezenta în justiție. Soluție afirmativă.

Având în vedere deciziunea Curții de Apel Galați Secția I-a, cu Nr. 58 din 7 Decembrie 1936, prin care s'a respins ca fiind făcut de persoane ce nu au calitate, apelul introdus de Bank Of. Roumanie Ltd. contra sentinței cu Nr. 219—933 a Tribunalului Tutova.

Că pentru a da această soluțiune, Curtea motivează că apelanta a cerut înmatricularea ei în registrul comercial, arătând ca procuratorii pe semnăturii apelului de față, fără a indica drepturile acestora și în special dacă au dreptul de a reprezenta Societatea în justiție și fără a face dovada că această înmatriculare s'a efectuat.

În contra acestei decizii, Bank Of. Roumanie a făcut recurs.

Văzând motivul de casare.

Având în vedere că prin acest motiv recurenta se plânge de exces de putere, eroare gravă de fapt și violarea art. 9 și 16 din legea pentru înființarea unui registru al comerțului, din 10 Aprilie 1931, prin aceia că s'a admis incidentul ridicat de intimat, deși se făcuse dovada de înmatricularea societății în registrul comerțului, și că dnii M. și F. aveau dreptul de a semna pentru societate.

Având în vedere că, pentru a se admite incidentul ridicat de intimatul A. K. și a se respinge apelul ca fiind făcut de persoane fără calitate, Curtea motivează că apelanta nu a făcut dovada că s'a făcut înmatricularea în registrul comerțului și că în cererea de înmatriculare nu se face indicarea drepturilor procuratorilor M. și F. F. și dacă aceștia au dreptul de a reprezenta societatea în justiție.

Având în vedere că din cererea de înmatriculare făcută de The Bank of Roumanie și aflată la dosar, rezultă că înmatricularea acelei cereri s'a făcut în registrul comerțului, Societatea fiind înmatriculată la No. 439 din 31 Martie 1932; că astfel fiind, numai printr'o gravă eroare de fapt a putut afirma Curtea de fond că apelanta nu a făcut dovada efectuării înscrierii cererii de înmatriculare, față de atestarea secretariatului Camerii de Comerț aflată pe ultima pagină a cererii de înmatriculare; că de asemenea este neexactă afirmațiunea Curții, că din cererea de înmatriculare nu rezultă căre sunt drepturile procuratorilor M. și F. și dacă aceștia aveau sau nu dreptul de a reprezenta societatea în justiție, față de mențiunea formulată în termenii generali și aflată deasupra indicării persoanelor, între care figurează și W. R. M. și H. F., că cei indicați sunt autorizați să administreze sau să reprezinte societatea; că este evident că dreptul acordat în mod general, de a reprezenta societatea, implică și pe acela de a o reprezenta în justiție; că mențiunea arătată este făcută în cadrul art. 9 al. 5 din legea pentru înființarea unui registru al comerțului.

Că judecând și hotărând altfel, Curtea a pronunțat o deciziune casabilă.

Că astfel fiind și fără a se mai examina motivul suplimentar de casare, recursul de față urmează a fi admis, iar deciziunea atacată a fi casată, cu trimitere spre o nouă judecare.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Dec. Nr. 420 din 15 Februarie 1939.

Președinția dlui D. G. Lupu, președinte.

Legea pentru vânzarea pe credit a mașinilor agricole și industriale. Mașini vândute pe credit cu rezerva proprietății. Netranscrierea actului de vânzare în conformitate cu legea. Neopozabilitate față de terți. Aplicațiune la revendicări dela masa unui faliment.

Asupra recursului făcut de Judele Sindic al falimentului Societății Anonime „Oreco“ contra deciziei Nr. 80—937 a Curții de Apel București Secția V-a, dată în proces cu S. et W. Incorporate din New-York, M. G., J. A., S. Anonimă „Neron“ în lichidare prin reprezentanții săi legali, Cotonificio Valle din Sussa, Soc. Ormorod Hardeastle et Co. Ltd.

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că Societatea S. W. din New-York, a făcut cerere de revendicare dela masa falimentului societății „Oreco“ a unui număr de 48 mașini de tricatat ciorapi, pretinzând că este proprietatea acestor mașini, în baza a două note de comandă, din cari reese că și-a rezervat dreptul de proprietate asupra mașinilor vândute, până la complectarea lor achitare, care nu s'a făcut.

Că, Tribunalul Ilfov Secția I-a comercială prin sentința No. 395 din 6 Martie 1933 a admis acțiunea,

iar Curtea de Apel București Secția V-a, prin decizia supusă recursului, a respins apelul făcut de Judele sindic și de creditorii confirmând sentința primei instanțe.

Având în vedere că, pentru a decide astfel, Curtea de Apel motivează, adoptând și motivele primei instanțe, că din probele administrate este stabilit că mașinile revendicate de societatea S. et W. se găsesc în activul falimentului; că, contractul în baza căruia reclamanta a vândut mașinile, rezultă din cele 2 note de comandă, cari conțin clauza de rezervare a dreptului de proprietate până la complectarea achitării a prețului convenit și nu din facturile invocate de apelanți cari constituiesc simple note de livrare; că, chiar aceste facturi, în vederea elementele vânzării așa cum rezultă din notele de comandă și deci este inutilă proba cu martori cerută spre a dovedi că, semnatarii notelor de comandă nu aveau dreptul să semneze în numele societății „Oreco“ sau că notele de comandă ar fi fost confecționate ulterior și anti datate, dat fiind că, aceste note de comandă poartă data legalizării din 4 Iulie 1931 și 31 Octombrie 1931 al Consulatului român din Brno; că neindeplinirea formalităților prevăzute de legea pentru vânzarea pe credit a mașinilor agricole, industriale și autovehiculelor din August 1929, nu poate avea alt efect decât să lipsescă pe vânzător de avantajele procedurale prevăzute în ea, lăsând stipulațiunea rezervei dreptului comun, care este valabilă potrivit art. 30 din menționata lege, indiferent de îndeplinirea formalităților de transcriere.

În contra acestei deciziuni, Judele sindic al falimentului Societății „Oreco“ a făcut recurs.

Văzând motivul V de casare:

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurentul se plânge de violarea și greșita aplicare și interpretare a art. 1, 3, 5, 7, 8, 9, 28 și 30 din legea pentru vânzarea pe credit a mașinilor agricole și industriale din 1929 și a art. 969 c. civ. susținând că, potrivit acestor texte legale, pentru a păstra dreptul de proprietate asupra mașinilor, agricole și industriale vândute pe credit să fie opozabilă celor de al treilea se cere ca, actul care constată această vânzare, să fie transcris în registrele Tribunalului unde domiciliază vânzătorul și al primăriei comunei unde mașinile vândute vor fi așezate sau folosite de cumpărător; că întrucât în speță, actul de vindere-cumpărare a mașinilor de tricatat ciorapi, revendicate de intimata societate S. et W. din New-York, nu a fost transcris conform legii, rezervate dreptului de proprietate este inoperantă față de creditorii falitului și în consecință acele mașini nu puteau fi, astfel cum au decis instanțele de fond, restituite vânzătoarei, ci, trebuie să rămână la masa falimentului, constituind bunuri cari formează gajul de îndeplinire a creditorilor societății falite „Oreco“; — că, spune recurentul el a ridicat această chestiune în fața Curții de Apel totuși aceasta, admite cererea de revendicare a intimatului Soc. S. et W. și dispune scoaterea din masa falimentului a mașinilor revendicate, violând și interpretând greșit textele legale invocate prin acest motiv de casare.

Considerând că, potrivit art. 3, 5 și 9 din legea vânzării pe credit a mașinilor industriale, agricole și autovehiculelor, proprietatea unor asemenea mașini vândute pe credit este păstrată vânzătorului, până la complectarea achitării a prețului și accesoriilor

prevăzute în contract, chiar dacă cumpărătorul a intrat în posesiunea mașinilor cumpărate; că, însă, pentruca această rezervare a dreptului de proprietate să fie opozabilă celor de al treilea se cere ca, actul constatator al acestei vânzări să fie transcris în registrele Tribunalului domiciliului vânzătorului și al primăriei comunei în circumscripția căreia mașinile vor fi așezate sau folosite de cumpărător.

Că art. 28 și 30 din menționata lege, care dispune că cumpărătorul, care va înstrăina mașinile sau orice bunuri mobile vândute cu rezervarea dreptului de proprietate, înainte de plata ratelor datorate, va fi pasibil de pedeapsa prevăzută pentru delictul de abuz de încredere, indiferent dacă condițiunile acestei legi au fost aplicate, nu contrazice această dispoziție privitoare la neopozabilitatea rezervării dreptului de proprietate în caz de netranscriere a actului, cuprinsă în art. 9 din aceeași lege, fiindcă acele texte reglementează în mod exclusiv raporturile dintre părțile contractante și privesc faptele cumpărătorului în raport cu elementele componente ale delictului de abuz de încredere, lăsând neatins principiile înscrise în art. 9 privitoare la efectele contractului față de terțele persoane.

Că, prin urmare, rămâne stabilit că, păstrarea dreptului de proprietate asupra unei mașini din categoria celor prevăzute de această lege vândute pe credit este opozabilă celor de al treilea numai dacă contractul de vânzare a fost transcris în conformitate cu legea.

Că, astfel fiind și cum creditorii unui falit, prin efectul sentinței declarative de faliment, devin terțe persoane, față de toate acele acte, încheiate de falit, cari tind la diminuarea patrimoniului său, devenit prin efectul desizurării, gajul comun de îndestulare a tuturor creditorilor constituiți în masă credală în vederea urmăririi concursuale a activului falitului, urmează că, păstrarea dreptului de proprietate de către vânzător asupra unor mașini industriale vândute falitului, nu poate fi opozabilă masei credale, dacă actul de vânzare n'a fost transcris în modul prevăzut de art. 9 din legea vânzării pe credit a mașinilor industriale, agricole și autovehiculelor și astfel vânzătorul în baza drepturilor sale rezultate din acel contract netranscris, nu poate să revendice de la masa falimentului acele mașini, cari rămân gajul comun, dimpreună cu activul falitului, al creditorilor acestuia.

Că în speță, din decizia supusă recursului rezultă că intimata societatea S. et W. din New-York, vânzând pe credit 48 mașini de tricatat ciorapi, societății Anonime „Oreco“ declarată ulterior în stare de faliment nu a transcris actul de vânzare conform principiilor de drept arătate, păstrarea dreptului de proprietate asupra mașinilor vândute până la complectă achitare a prețului stipulată în act, nefiind opozabilă creditorilor societății falite, Curtea de Apel numai cu violarea art. 5, 9, și greșita interpretare a art. 28 și 30 din legea pentru vânzarea pe credit a mașinilor agricole și industriale, a admis cererea de revendicare făcută de suszisa intimată; că, dar, motivul de casare fiind fondat urmează a se admite și a se casa decizia supusă recursului.

Considerând că, în fond de îndată ce este stabilit că intimata Societate S. et W., nu are, asupra mașinilor de tricatat revendicate un drept de proprietate opozabil masei credale, urmează că cererea de revendicare este nefondată și trebuie respinsă ca atare.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Dec. Nr. 308 din 6 Februarie 1939.

Președinția dlui L. Ștefănescu, Consilier

Legea pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi. — Deciziune de amendare. Nemo-tivare. Nulitate.

Asupra recursului declarat de Ministerul Economiei Naționale împotriva deciziei cu Nr. 119—937 pronunțată de Curtea de Apel Galați Secția II-a în proces cu Firma „Watson Youell S. A. R.“

Văzând motivul de casare;

Având în vedere că, din menționata deciziune atacată cu recursul de față rezultă că, Curtea de Apel a admis acțiunea în contencios administrativ, intentată de S. A. R. Watson Youell Agenție de vapoare din Galați și în consecință a anulat deciziunea Comisiunii pentru încadrarea personalului românesc în întreprinderi de pe lângă Ministerul Economiei Naționale din 5 Aprilie 1937, dată pe baza jurnalului cu Nr. 126—937, prin care numita reclamantă fusese amendată în conformitate cu dispozițiunile art. 8 al. b, din legea pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi, cu suma de 60.000 lei, pentrucă nu satisfăcuse procentul legal de personal român la categoria administrativ superior.

Că, pentru a ajunge la această soluțiune, Curtea de Apel argumentează că, în conformitate cu art. 8 al. 2 din regulamentul legii pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi, combinat cu art. 8 al. b, din lege, deciziunea de amendare a reclamantei societăți, trebuia să fie motivată, ori adaugă instanța, simpla afirmațiune a ministerului cuprinsă în deciziune, că reclamanta nu satisface procentul de personal român la categoria administrativ superior, fără însă a arăta de unde deduce că reclamanta s'a făcut pasibilă de această contravențiune, nici a specifica care este numărul de personal străin admis a fi utilizat la categoria administrativ superior în acea întreprindere nu constituie o motivare în sensul legii și aceasta cu atât mai mult cu cât nici Jurnalul Comisiunii care a servit de bază pentru darea deciziunii atacată, nu are o motivare mai largă decât însăși deciziunea.

Având în vedere că, prin motivul de recurs recurentul susține că, numai prin violarea art. 5 al. 2 art. 7 și 8 al. I din legea pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi și a art. 8 al. II din regulamentul acelei legi, exces de putere, Curtea de Apel a putut ajunge la concluzia că deciziunea de amendare nu este motivată în conformitate cu textele legale menționate.

Considerând că, în conformitate cu art. 8 al. II din regulamentul legii pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi din 31 Ianuarie 1935, sancțiunile prevăzute la punctele a și b, din art. 8 al legii se vor aplica de către Ministerul Industriei și Comerțului prin deciziune motivată, ceea ce înseamnă că Ministerul, nu are dreptul de a aplica aceste sancțiuni pur și simplu sau pe bază de simple și vagi afirmațiuni, ci are obligațiunea de a preciza în mod lămurit prin deciziunea de sancționare din ce anume împrejurări de fapt sau elemente de dovadă și-a făcut convingerea despre existența contravențiunii constatată în sarcina întreprinderii pe care a sancționat-o.

Că, deci o asemenea motivare fiind obligatorie

pentru autoritate, ea constituie un element esențial al deciziunii de aplicare a amenzilor prevăzute de art. 8 al. a, și b, al legii citate și neîndeplinirea acestei formalități în condițiile arătate atrage nulitatea deciziunii.

Având în vedere că, în speță, constatarea Curții de fond cu privire la memotivarea deciziunii prin care s'a aplicat intimitei întreprinderi sancțiunile prevăzute de art. 8 al. b. din legea pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi, nu a fost atacată de recurent prin nici un motiv de denaturare sau eroare gravă de fapt, așa încât această stabilire în fapt, rămânând definitivă, urmează a se decide că Curtea de Apel fără a fi săvârșit vre-o violare a textelor invocate prin recurs sau exces de putere, a avut dimpotrivă tot dreptul să constate ilegalitatea deciziunii în discuțiune și să anuleze, ca una ce este lipsită de condițiunea de a fi motivată, cerută imperios de textul menționat.

Că astfel fiind motivul de casare este neîntemeiat, iar recursul urmează a se respinge.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Dec. Nr. 2154 din 11 Noembrie 1938.

Președinția dlui D. G. Lupu, președinte.

Asigurare (Viață). — Insolvabilitatea asigurătorului. Pierderea beneficiului termenului. Dreptul asiguratului la restituirea unei cote din primele plătite, plus fructe civile la această cotă.

Asupra recursului făcut de Rafael Gross contra deciziei Curții de Apel București S. I-a, Nr. 47—936, dată în proces cu Societatea de Asigurare „Urania“.

Având în vedere că prin decizia atacată cu recurs, se constată următoarele: Rafael Gross încheind cu Societatea „Urania“ un contract de asigurare asupra vieții și socotind-o ulterior ajunsă în stare de insolvabilitate, a chemat-o în judecată, cerând primele plătite până la intentarea acțiunii, motivându-și cererea în drept pe dispozițiunile art. 1025 c. civ. și 128 pr. civ., după care debitorul ajuns în stare de insolvabilitate pierde beneficiul termenului.

Tribunalul Ilfov Secția I-a comercială judecând în primă instanță, fără a mai cerceta dacă faptele invocate de reclamant pentru a stabili că părâta a devenit insolvabilă sunt sau nu exacte, a respins acțiunea, pe considerațiunea de principiu că în chiar cazul când asigurătorul dintr'un contract de asigurare asupra vieții, ar deveni insolvabil, iar convențiunea ar trebui să se desființeze din această cauză, efectele rezoluțiunii operată astfel nu se întind și pe trecut, căci primele plătite reprezintă echivalentul obligațiunii asigurătorului, de a suporta riscurile pe intervalul de timp corespunzător, așa că singurul drept al asiguratului aflat într'o asemenea situațiune, ar fi să ceară prețul de răscumpărare al poliței, cerere pe care însă, R. G. a declarat că n'o face.

Curtea de Apel din București Secția I-a având să se pronunțe asupra apelului făcut de R. G. contra sentinței de mai sus și cercetând motivele de fapt și de drept din sentință, în raport cu probele administrate la prima instanță și cu concluziile puse înaintea ei, găsește toate acele motive întemeiate, și însușindu-și-le, respinge apelul.

Contra acestei decizii s'a făcut recurs.

Asupra primului motiv de casare.

Având în vedere că prin acest motiv, recurentul pretinde în esență, că instanța de apel a aplicat greșit în cauză art. 1020 și 1021 c. civ., hotărând în temeiul lor că nu are dreptul să i se restituie primele plătite până la intentarea acțiunii, dat fiind că odată ce asigurătoarea a devenit insolvabilă, trebuia să i se aplice art. 1025 c. civ. și art. 128 pr. civ., să se considere astfel convențiunea de asigurare ca inexistentă, iar ca urmare, societatea să fie obligată a-i restitui toate primele plătite în contul acelei convențiuni.

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs, reiese că însușindu-și considerentele primei instanțe, care constată că recurentul își asigurase viața la societatea infimată pentru suma de o sută mii lei, plătită la decesul lui, sau cel mai târziu după cincisprezece ani dela contractare, Curtea de Apel hotărăște că, în chiar cazul când ar fi exactă alegația recurentului, după care, asigurătoarea ar fi devenit insolvabilă și ar fi locul să se considere convențiunea desființată în baza art. 1025 c. civ., el ar fi în drept să pretindă să i se achite prețul de răscumpărare al poliței de asigurare, nu și să ceară să i se restituie primele plătite până atunci în întregul lor, căci primele acelea reprezintă echivalentul riscului suportat de societate pe intervalul de timp corespunzător.

Având în vedere că în contractele de asigurare asupra vieții, cu caracter mixt, cum e și cel din speță, potrivit dispozițiilor art. 27, 30, 39, 40 și 85 din legea asupra contractului de asigurare și principiilor ce cărmuesc asemenea convențiuni, o parte din sumele încasate cu titlul de prime anuale servesc la alcătuirea fondului necesar pentru acoperirea riscurilor pe anul corespunzător, iar restul rămas neabsorbit de acest fond reprezintă rezerva matematică prin a cărei economisire și fructificare până la expirarea contractului se constituie capital asigurat.

Că deci asigurătorul nu se găsește dator în diferitele momente din cursul executării contractului, cu totalul primelor percepute, ci numai cu partea din ele neabsorbită de fondul formal pentru suportarea riscurilor, plus fructele civile respective.

Că legiuitorul însuși se conduce după un raționament la fel, când în art. 84, ia drept criteriu pentru măsurarea drepturilor asiguratului în caz de răscumpărare de către asigurător, nu prima, ci rezerva matematică.

Că aplicarea art. 1025 c. civ. neatrăgând decât pierderea beneficiului termenului de către debitor, față cu cele mai sus expuse, urmează a se decide că dacă intimata ar fi fost în situația prevăzută de textul menționat, nu i s'ar fi putut cere să restituie decât ceea ce primise, fără un echivalent, adică diferența dintre primele plătite și cota preluată din ele, pentru acoperirea riscurilor pe timpul corespunzător, plus fructele civile produse de acea diferență, dar nu o sumă reprezentând totalizarea acelor prime, fără nici un scăzământ.

Că deci Curtea de Apel respingând cererea reclamantului, de a i se restituie tocmai această din urmă sumă, n'a violat art. 128 pr. civ. și art. 1025 c. civ., ci dimpotrivă le-a aplicat bine în cauză, astfel că motivul de casare prin care i se critică decizia din acest punct de vedere, fiind neîntemeiat, urmează a se respinge.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Dec. No. 2018 din 25 Octombrie 1938.

Președinția dlui D. G. Lupu, președinte.

Cambie (autoritate de lucru judecat) — Hotăriri cambiale. Efecte față de acțiunile bazate pe raportul fundamental. Gir după scadență. Cesiune. Efecte.

Asupra recursului făcut de Gs. T. contra deciziei Nr. 117—936 a Curții de Apel Craiova Secția II-a, dată în proces cu A. G.

Având în vedere decizia supusă recursului, din care se constată că, A. G. a chemat în judecată pe N. Gh. și Gh. T., pentru a obține anularea a trei cambii de câte 50.000 lei fiecare, emise de dânsa la 15 Ianuarie 1926, în ordinul lui N. Gh., scadente la 14 Aprilie 1926, și transmise de Gh. în ziua emiterii, lui Gh. T., prin giruri cari poartă acea dată, pe temeiul căror cambii numita reclamantă a fost obligată la plata sumei cuprinse în ele, prin sentința No. 84—931 a Tribunalului Romanați; că Tribunalul Romanați Secția I-a, prin sentința No. 455—933, a respins acțiunea de anulare a cambiilor, iar Curtea de Apel Craiova, în urma apelului reclamantei A. G., prin decizia supusă recursului, a admis acțiunea și a declarat nule și fără de ființă cele trei cambii în valoare totală de 150.000 lei.

Având în vedere că, pentru a admite apelul și acțiunea reclamantei, Curtea de Apel constată, pe temeiul răspunsului la interogator a lui N. Gh. și probei testimoniale administrată la cererea reclamantei, că mențiunea „valoarea primită în numerar” înscrisă în cambii, este falsă, deoarece suma prevăzută în cambii nu a fost plătită reclamantei, așa cum este prevăzut în cambii, și ea nu reprezintă nici cota-parte din cheltuielile cu care reclamanta urma să contribuie la constituirea unei societăți anonime, așa cum afirmă N. Gh. în apărarea sa; că, în ce privește pe Gh. T., Curtea constată și motivează că întrucât din dovezile administrate, rezultă că, la primirea cambiilor prin gir, acestea erau rămase în alb, după cum fuseseră emise, cuprinzând numai mențiunea „bun și aprobat” în cuprinsul cărei mențiuni era inclusă și scadența, și ele au fost transmise numai după scadența cambiei, girul fiind antidatat, operațiunea transmisiei cambiilor către T. fiind astfel, o simplă cesiune de creanță, toate excepțiunile ce rezultau din raportul fundamental pot fi ridicate și față de cesionar, deci și aceia a deținerii fără cauză a cambiilor; că mai departe, Curtea de fond a înlăturat excepțiunea autorității lucrului judecat, opusă de Gh. T. pe baza sentinței cambiale, motivând că în fața instanței cambiale nu s'a invocat excepțiunea întemeiată pe emiterea cambiei în alb, a lipsei numelui beneficiarului la data emiterii, iar părătul T. nu a invocat autoritatea lucrului judecat, prin întâmpinarea depusă la Curte, conform art. 14 și 38 din legea accelerării și nu dovedește că sentința cambială a Tribunalului Romanați a rămas definitivă.

Că astfel din toate dovezile administrate, rezultând că polițele în valoare de 150.000 lei semnate de reclamanta A. G., sunt deținute de aceștia fără cauză, Curtea de Apel conchide la admiterea apelului și acțiunii reclamantei, declarând nule și fără efect aceste cambii.

În contra acestei decizii, Gh. T. a făcut recurs.

Având în vedere motivele de casare.

Având în vedere că prin aceste motive de casare, recurentul se plânge de violarea autorității lucrului judecat, greșita interpretare a legii și exces de putere, săvârșite de instanța de apel, prin aceea că, deși el, în calitate de giratar și posesor al cambiilor din litigiu, își are drepturile sale stabilite contradictoriu cu intimata, printr'o hotărîre cambială, totuși Curtea de Apel înlătură consecințele autorității lucrului judecat, pe considerațiunea că, hotărîrea cambială nu este definitivă, fiind susceptibilă de apel, constatare care este eronată, deoarece această hotărîre a rămas definitivă prin faptul că debitoarea cambială a abandonat calea acțiunii cambiale, intentând acțiunea de anulare a cambiilor; că, mai departe, susține recurentul, Curtea de Apel a violat principiile legale ale autonomiei obligațiilor cambiale, atunci când decide că, polițele ar fi transmise posterior scadenței, constituind o simplă cesiune de creanță, în virtutea cărei situații juridice i se pot invoca lui, în calitate de giratar al cambiei, toate excepțiunile pe cari legea le-ar avea față de cedentul creanței.

Considerând că, emisiunea unei cambii presupune o obligație a subscriitorului, rezultată dintr'o convențiune preexistentă încheiată cu beneficiarul, că acest raport causal, supraviețuiește raportului cambial născut din emiterea sau girare a cambiei, afară de cazul când se dovedește intenția părților de a nova, prin aceste operațiuni raportul fundamental; că, dar, nefiind dovedită stingerea raportului causal prin novatiune, acesta coexistă alături de raportul cambial, cu toate drepturile, acțiunile și excepțiunile ce decurg din el pentru părți; că, de aci rezultă în principiu că hotărîrile date în materie cambială nu produce autoritatea de lucru judecat decât cu privire la altă acțiune cambială și ele nu pot fi invocate cu acest temei, în acțiunile isvorite din raportul causal, în afară de cazul când, prin această ultimă acțiune se ridică excepțiuni cari au primit o soluție prin hotărîrea cambială.

Considerând, pe de altă parte, că transmiterea prin gir a unei cambii conferă dobânditorului drepturi autonome, din cari rezultă că giratarului nu i se pot opune excepțiunile personale ce s'ar fi putut ridica în contra girantului, că atunci însă când, transmiterea titlului s'a făcut după scadența cambiei, dobânditorul nu se mai bucură de aceste drepturi, fiindcă potrivit art. 281 din codul de comerț, acest gir produce numai efectele unei simple cesiuni și astfel toți giratarii cambiei, după scadență, dobândind drepturi derivate și nu autonome, nu se pot pune la adăpostul principiului autonomiei obligațiilor cambiale, putându-li-se ridica de către debitori toate excepțiunile pe cari aceștia le-ar fi putut ridica în contra giranților; că, în aceeași situație se găsește și giratarul care a primit cambia printr'un gir fictiv, făcut cu scopul ca debitorii cambiali să nu poată opune excepțiunile ce le-ar fi putut invoca față de girant.

Considerând că, în speță, Curtea de Apel, stabilind că în cursul desbaterilor procesului cambial, debitoarea intimată n'a ridicat nici una din excepțiunile pe cari își întemeiază acțiunea de anulare a cambiilor și că transmiterea cambiilor către recurentul Teodorăscu s'a făcut printr'un gir dat după scadența cambiilor din litigiu și numai cu scopul de a împiedeca pe intimată să poată ridica excepțiunile personale ce aceasta le avea de opus girantului.

N. Gh., constatări de fapt cari nefiind atacate de recurent, au rămas definitiv câştigate cauzei, urmează că, instanța de fond a putut să judece acțiunea de anulare fără a fi împiedicată de autoritatea lucrului judecat dedus din hotărârea cambială opusă de recurent și a putut să-l pună pe acesta, în aceeași situație juridică cu girantul cambiilor, N. Gh., opunându-i toate excepțiunile pe cari intimați lela invocat contra girantului.

Că, dar, din toate acestea rezultă că instanța de fond, prin decizia supusă recursului, a făcut o bună aplicație principiilor legale în materie și n'a săvârșit nici una din greșelile ce i se impută prin aceste motive de casare, care astfel fiind nefondate, recursul trebuie privit ca atare și respins ca nefondat.

Jurispr. procedurale.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a.

Decizia Nr. 319 din 7 Februarie 1939.

Președinția dlui **D. G. Lupu**, Președinte.

Legea accelerării judecăților. — Apel. Prim termen de înfățișare. Acordarea de către instanța la primul termen de înfățișare, a unui alt termen, pentru comunicarea motivelor de apel. Depunerea motivelor de apel după primul termen de înfățișare. Efecte.

Asupra recursului făcut de C. T. și I. B. contra deciziei Nr. 82—1933 a Curții de Apel București Secția III-a, precum și contra jurnalului acelei Curți Nr. 5581—933, date, în proces cu Regia Autonomă P. T. T. Statul Român reprezentat prin Ministerul de Interne și Prefectura Jud. Vâlcea, succedată în recurs de Ținutul Olt.

Având în vedere decizia și jurnalul supuse recursului, din care se constată că recurenții T. și B. intentând acțiune în daune Regiei Autonome P. T. T., Tribunalul Ilfov Secția II-a comercială, prin sentința Nr. 4507—932, respinge ca nefondată acțiunea, cum și cererea de chemare în garanție introdusă de pârâta contra Ministerului de Interne și Prefecturii județului Vâlcea.

În contra acestei sentințe, reclamantii fac apel nemotivat, declarând că vor depune ulterior motivele în termen legal; că, la 27 Iunie 1933, fiind primul termen de înfățișare, procesul fiind cerut pentru amânare, la primul apel nominal făcut răspund apelantii și pârâta intimată. Regia Autonomă P. T. T., lipsind chemații în garanție; și apelantii cerând un termen pentru comunicarea motivelor de apel intimatilor. Curtea văzând declarația intimatelor prezente că nus e opune, acordă acest termen, amânând judecarea apelului la 28 Noembrie 1933, dispunând comunicarea motivelor de apel intimatilor și despre acest termen, ulterior, ia cunoștință și intimata Prefectura Jud. Vâlcea, după ce procesul, primise amânarea.

Că la 28 Noembrie 1933, apelantii cer un nou termen pentru lipsă de apărare și astfel cauza se amână la 27 Februarie 1934, când intimatii cer respingerea apelului ca nemotivat, deoarece motivele de apel, susțin ei, au fost depuse tardiv,

și Curtea de Apel București Secția III-a, prin decizia supusă recursului, respinge ca nemotivat apelul recurenților.

Având în vedere că, pentru a da această soluție, Curtea de Apel constată și motivează că apelantii nau complectat apelul lor prin depunerea motivelor până la rimul termen de înfățișare, 27 Iunie 1933, depunându-le după această dată, astfel căc potrivit art. 37 din legea accelerării ele trebuie considerate ca tardiv depuse și în consecință apelul nemotivat, trebuie respins caa tare; că mai departe, Curtea de Apel răspunzând obiecțiunilor recurenților, arată că faptul avocatului Regiei Autonome P. T. T., de a nu se opune la acordarea termenului solicitat de apelanți pentru comunicarea motivelor de apel, nu ridică aceștia dreptul de a ridica excepțiunea depunerii tardive a motivelor de apel, deoarece apelantii nu ceruseră termen pentru depunerea motivelor, ci pentru comunicarea lor, obiecțiune care de altfel nu poate fi ridicată nici într'un caz față de ceilalți intimati cari nu au fost de față la acordarea termenului pentru comunicare; că, chiar dacă s'ar admite că avocatul Regiei Autonome P. T. T. ar fi acceptat ca apelantii să depună ulterior motivele de apel, această acceptare nu poate fi opozabilă Regiei, atât timp cât nu se dovedește că advocaul ar fi avut o împuternicire specială din partea ei, spre a face o astfel de transacțiune, astfel cum se cere de art. 27 din legea de organizare a corpului de avocați publici.

În contra acestei decizii, reclamantii C. T. și I. B. au făcut recurs.

Având în vedere că prin motivele de casare recurenții se plâng de violarea art. 45 și 37 din legea accelerării, violarea art. 317 proc. civ. și a principiilor în materie de achiesare și recunoaștere, violarea art. 27 din legea de organizare a corpului de avocați publici, exces de putere, incompetență, nemotivare și omisiune asențială, susținând că fără prezeta și consimțământul tuturor părților litigante, procesul nu se putea scoate din rând și amâna la primul apel nominal de către un singur consilier, care fără competență și nemotivând soluția dată, acordă un termen apelanților pentru comunicarea motivelor de apel, ceiace nu se putea face decât de complectul Curții, potrivit art. 45 din legea accelerării; că tot fără competență și cu exces de putere, ia act de declarația intimatelor Prefectura Jud. Vâlcea, prezentată numai după amânarea cauzei, că cunoaște termenul de judecată fixat; că, în fine, fiind stabilit consimțământul pârâtei Regia Autonomă P. T. T., ca motivele de apel să fie depuse de recurenți ulterior după trecerea primului termen de înfățișare încheierea prin care Curtea cu consimțământul părții interesate, a admis prelungirea termenului de depunere a acestor motive, era obligatorie pentru părțile din proces, dat fiind că, dispozițiunile art. 37 din legea accelerării nefiind de ordne publică, părțile pot, prin înțelegeri exprese ori tacite, să înlăture decăderile ce rezultau pentru ele din nerespectarea acestui text.

Considerând că din decizia și jurnalul supuse recursului rezultă că recurenții făcând apel nemotivat contra sentinței Tribunalului Ilfov cu

Nr. 4507—932, prin care li se respinsese acțiunea în daune pornită de ei contra intimității Regiei Autonome P. T. T., se prezintă la primul termen fixat de Curtea de Apel București, în ziua de 27 Iunie 1933, și cer, la primul apel nominal făcut de un consilier, un termen pentru comunicarea motivelor de apel intimatilor; că magistratul în fața căruia se formulase această cerere, dând cuvântul avocatului Regiei autonome P. T. T., singura de față la facerea acestui prim apel, — ceilalți intimati citați legal la desbatere nefiind încă prezenți, acești declară că lasă la apreciere și pe baza acestei declarații se acordă recurenților un termen pentru comunicarea motivelor de apel, amânându-se cauza la 28 Noembrie 1933, care termen de același magistrat a fost dat în cunoștința intimității Prefectura județului Vâlcea; că aceste motive de apel recurenții le-au depus la 25 Noembrie 1933 și comunicat intimatilor în ziua de 28 a aceleiași luni.

Considerând că pentru judecarea apelului recurenților Curtea de apel a fixat cel dintâi termen de desbatere la 27 Iunie 1933, pentru când părțile au fost legal citate și recurenții, în calitatea lor de apelanți au și fost prezenți în instanță, că astfel, acest termen dela 27 Iunie 1933, trebuie considerat în sensul art. 37 din legea accelerării, ca primul termen de înfățișare, până la care dată recurenții puteau în mod legal să-și completeze apelul lor, depunând motivele de apel; că, acest caracter de prim termen de înfățișare, cu toate consecințele legale legate de el, nu s'a putut pierde, prin faptul că magistratul delegat cu facerea primului apel dela începutul ședinței, ar fi luat anumite măsuri, fiindcă aceste măsuri, chiar ilegale, de ar fi, nu au nici o influență în stabilirea caracterului de prim termen de înfățișare a zilei de 27 Iunie 1933, care se întemeiază exclusiv pe faptul că această zi a fost primul termen fixat pentru judecarea apelului, la care părțile legal citate au putut pune concluziunile lor; că, dar, din acest punct de vedere, este inutil a se mai examina dacă acordarea unui termen de comunicare a motivelor de apel, fără prezența și consimțământul tuturor părților litigante, de către magistratul delegat cu facerea amânărilor dela începutul ședinței, cum și darea termenului în cunoștință uneia dintre părâte, după ce procesul primesc amânarea, ar constitui măsuri luate fără competență, fiindcă legalitatea sau ilegalitatea acestor măsuri nu au nici o înrăurire asupra caracterului de prim termen de înfățișare a zilei de când s'au luat asemenea măsuri și prin urmare, pentru aceleași considerațiuni, motivul I de casare, prin care recurenții se plâng de violare art. 45 din legea accelerării, exces de putere, incompetență, nemotivare și omisiune esențială, devine nefondat și urmează a fi respins ca atare.

Considerând că, din cele expuse mai sus, din decizia și jurnalul subuse Recursului, rezultă că recurenții, la primul termen de înfățișare în fața Curții de Apel, nu au cerut și nu li s'a acordat termen pentru depunerea motivelor de apel, ci pentru comunicarea acestor motive intimatilor; că prin urmare, afirmația recurenților din motivul al doilea de casare, precum că li s'ar fi acordat, cu consimțământul părâtei Regia Au-

tonomă P. T. T., un termen pentru depunerea motivelor de apel și prin aceasta termenul legal prevăzut de art. 37 din legea accelerării a fost prelungit, este inexactă; că depunerea motivelor de apel și comunicarea lor părței adverse, sunt fapte juridice cu totul distincte, comunicarea motivelor privit art. 37 din legea accelerării putându-se face și după primul termen de înfățișare, mai ales pentru acele motive cari n'au fost depuse deodată cu petiția de apel și au fost depuse la primul termen de înfățișare, când intimatii au dreptul să pretindă comunicarea lor, pentru a-și putea formula în cunoștință de cauză apărarea lor.

Că astfel recurenții neprimind nici o prelungire de termen, data de 27 Iunie 1933, trebuie considerată și din acest punct de vedere ca primul termen de înfățișare și motivele de apel fiind depuse de ei după trecerea acestui termen, ele au fost depuse tardiv și cu drept cuvânt instanța n'a putut să țină seama de ele, respingând apelul ca nemotivat; că, prin darea acestei soluții, Curtea de Apel a făcut o bună aplicație a textelor legale în materie și n'a săvârșit nici una din greșelile ce i se pun în sarcină prin motivele de recurs, cari astfel fiind nefondate, urmază a fi respins ca atare, respingându-se și recursul.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a.

Decizia Nr. 124 din 18 Ianuarie 1939.

In complet de divergență.

Președinția dlui D. G. Lupu, Președinte.

Ardeal. Perimare (stingerea acțiunii). — Acțiune. Netimbrarea acțiunii și neplata taxelor de citații timp de 3 ani. Consecințe.

Asupra recursului făcut de Institutului de Credit și Economie „Dacia” contra deciziei Curții de Apel Cluj Secția II-a, Nr. 1354—936, dată în proces cu A. V. personal și ca tutoare a minorilor defunctului T. V.

Având în vedere că, deciziunea atacată cu recurs, se constată că, Tribunalul Hunedoara, Secția II-a, a primit la 11 Martie 1932 acțiunea intentată de Institutul de Credi și Economii „Dacia” contra părăților A. și T. V., pentru pentru 500.000 lei capital și accesorii, că această acțiune nu era suficient timbrată și că Tribunalul a îndrumat-o la arhivă până la stăruință și depunerea timbrelor de procedură; că la 10 Iunie 1935 Tribunalul constatând că în termen de 3 ani nici una dintre părți nu a solicitat punerea cauzei pe rol și nu s'au depus timbrele necesare, a stins procedura ca perimată, prin încheierea Nr. 293—1935; că în contra acestei încheieri, reclamanta a făcut recurs — recurgere la Curtea de Apel din Cluj, care prin decizia Nr. 1354—936 îl respinge ca nefondat.

Că pentru a decide astfel, Curtea de Apel argumentează că Tribunalul s'a conformat dispozițiunilor art. 443 al. II din proc. civ. ardeleană, atunci când a lăsat în pauzare acțiunea din speță, ca nesuficient timbrată, deoarece chestiunea aceasta a netimbrării acțiunii, trebuia observată de Tribunal din oficiu: că partea reclamantă nedepunând timbrele necesare în termen

de trei ani, și lăsând procesul în pauzare mai mult de trei ani, bine Tribunalul a stins procedura ca perimată, aplicând just dispozițiile art. 446 alin. I și 4 din sus-zisa procedură.

Având în vedere că împotriva soluțiunii Curții de Apel, Institutul de Credit și Economii „Dacia” a formulat motive de casare, deduse în judecata completului de divergență prin jurnalul din 1 Februarie 1938.

Având în vedere că, prin aceste motive recurețul susține că în mod greșit a aplicat în speță art. 443 alin. II proc. civ. ardeleană, acest text fiind cut otul străin cauzei și fiind aplicabil în cazurile de degenerarea consecințelor omisiunii, ceiace nu este în speță; mai susține că s'au violat de către Curtea de Apel, dispozițiunile art. 446 alin. I, prin aceia că acest text prevede pauzarea cauzei numai în urma neprezentării părților la o desbatere cu procedura completă, ori la cererea uneia din părți formulată la o desbatere cu procedura completă, ceiace n'a avut loc în speță.

Considerând că, în conformitate cu dispozițiunile art. 140 și urm. din capitolul II proc. civilă ardeleană, odată introdusă o acțiune, Președintele era obligat a fixa termen din oficiu și a dispune citarea părților tot din oficiu, nepunând lăsa cauza în nelucrare pentru lipsa taxelor de citații, sau pentru timbrarea acțiunii.

Considerând că, în sistemul acesta procedural, o acțiune nu putea fi lăsată în nelucrare decât în cazul prevăzut de art. 443 pct. 2. precum și în cazurile prevăzute de alin. 1 al art. 446 și anume: dacă la ziua constituirii procesului sau la ziua desbaterei nu s'a prezentat nici una din părți, sau dacă partea înfățișată nu dorește desbaterea cauzei.

Că aliniatul ultim al art. 446 prevede că, după trecerea termenului de trei ani, socotit dela ziua absentată a constituirii procesului, sau a desbaterei, procesul trebuie considerat ca stins, și că aceasă dispoziție trebuie aplicată și în cazurile prevăzute de punctele 2, 3 și 4 ale art. 443 din proc. civilă.

Considerând că potrivit punctului 2 al art. 443, combinat cu dispozițiile ultimului aliniat al art. 446, preimarea sau stingerea unei acțiuni se poate pronunța și atunci când acțiunea a rămas în nelucrare — termen de trei ani — din cauză că partea reclamantă prezentă n'a înaintat probele necesare în privința circumstanțelor ce trebuiesc luate în considerare din oficiu.

Considerând că, dacă în sistemul procedurii civile ardelene taxele de citații sau netimbrarea acțiunii nu constituia o chestiune ce trebuia observată din oficiu, în sensul punctului II al art. 443 proc. civ., în urma intrării în vigoare pe întreg teritoriul țării a dispozițiilor procedurale de unificare din legea accelerării judecăților, — dispozițiune prin care s'au modificat în parte principiile respective din procedurile civile din ținuturile alipite, — precum și în urma intrării în vigoare a legii timbrului unificată, chestiunea plății taxei pentru emiterea citațiilor cât și aceia a timbrării acțiunii, a devenit o chestiune care trebuie observată din oficiu, potrivit disp. art. 4 din legea accelerării judecăților din 1929, nepunându-se fixa termen de jude-

cată decât dacă se constată timbrarea acțiunii și plata taxelor de citații.

Că așa fiind, fără plata acestor din urmă taxe, nu se poate fixa termen și da curs acțiunii, care rămâne în nelucrare, din neglijența părții, și în consecință fiind analogie cu cazul prevăzut de art. 443 pct. 2 proc. civ. ard., urmează să se aplice și în acest caz, — care n'a putut fi prevăzut de legiuitorul proedurei civile ardelene, — dispozițiile art. 446 al. ultim din această procedură, rațiunea fiind aceeași.

Considerând că, dealtfel rațiunea pentru care legiuitorul a prevăzut perimarea sau stingerea procesului prin disp. art. 446 al. ultim proc. civ. ard. este aceia de a sancționa neglijența sau desinteresarea părților, care fiind citate nu s'au prezentat sau prezentându-se n'au dorit desbaterea cauzei, care a rămas în nelucrare.

Considerând că, neprezentarea la desbatere a celui care a fost citat, din sistemul procedurii civile ardelene, este echivalentă cu neplata taxelor de citații, pentru a putea fi citat, din sistemul legii de accelerare a judecăților și sub imperiul legii timbrului, ambele neglijențe având aceeași consecință, lăsarea pricinii în nelucrare.

Că astfel fiind, urmează ca sancțiunea prevăzută de legiuitor prin disp. art. 446 al. ult. proc. civ. ard. pentru lăsarea în nelucrare a pricinii, din cauza neprezentării părților citate, să se aplice și atunci când pricina a fost lăsată în nelucrare, din cauză că părțile sau partea reclamantă n'a plătit taxele pentru citații, rațiunea fiind aceeași, de a sancționa desinteresarea sau neglijența părților.

Considerând că, în lumina principiilor de drept, expuse mai sus, urmează a se decide că întrucât se constată că aceste taxe nu s'au plătit în termenul de trei ani, prevăzut de art. 446 ultimul aliniat din procedura civilă ardeleană, acțiunea trebuie considerată ca stinsă.

Că tot astfel judecând, în speță, Curtea de Apel Cluj Secția II-a a interpretat just dispozițiunile textelor de lege amintite, când constatând în fapt că acțiunea a fost lăsată în nelucrare mai mult de trei ani, pentru că nu era suficient timbrată, și pentru neplata taxelor de procedură, a decis că bine Tribunalul a declarat-o stinsă, conform art. 446 ultim aliniat proc. civ. ard. și deci motivele de casare în această privință sunt nefondate.

Considerând că, în ce privește ultima parte a motivelor de casare, prin care se susține că s'ar fi comis o omisiune esențială, întrucât Curtea de Apel n'ar fi discutat obiecțiunea bazată pe deciziunea Nr. 2—935 a Secțiunilor Unite, o asemenea susținere a recurenței este și ea nefondată, deoarece prin această deciziune Inalta Curte a avut de judecat o chestiune cu tot și diferită de aceia din speța de față și anume, a avut de judecat chestiunea, dacă art. 81 din legea Curții de Casație, desființând toate dispozițiunile legilor de procedură din ținuturile alipite aplicabile înaintea Inaltei Curți, a desființat și pe acelea privitoare la perimarea recursurilor, și dacă prin această desființare, au fost extinse, implicit, atât în locul celor desființate, cât și acolo unde instituția perimării nu există,

normele procedurale de primare din vechiul Regat.

Că deci, cu drept cuvânt și fără a comite o omisiune esențială, Curtea de Apel n'a luat în discuțiune decizia Secțiunilor Unite Nr. 2—935, dat fiind că prin ea se tranșează o chestiune de drept cu totul diferită de aceea din speță.

Că dar motivele de casare sunt în totul nefondate, iar recursul urmează a fi respins ca atare.

Jurisprudențe penale

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA II.

Dec. Nr. 3255—38.

Preș. Gh. Volenti, Cons.

Apel.

Declararea lui la instanța de apel. Nu poate fi respins ca neregulat introdus, Art. 446 pr. pen. Regele Carol II.

Din decizia atacată rezultă în fapt că L. A., fiind condamnat la un an închisoare, prin sentința penală No. 1172—1937 a Tribunalului Iași s. I-a pentru fapțul prevăzut și pedepsit de art. 146 comb. cu art. 60 cod penal vechi, recurentul a făcut apel pe care Curtea de Apel Iași s. I-a, prin decizia No. 1037 — atacată cu recursul de față l-a respins ca rău îndreptat.

Pentru a se pronunța astfel Curtea de fond motivează, că recurentul a adresat apelul direct la Curtea de Apel, iar nu la Grefa Tribunalului Iași, astfel că a înfrânt dispozițiunile art. 446 proc. penală, prescris sub sancțiunea nulității.

Prin motivul de casare recurentul susține că această soluțiune a fost dată prin exces de putere și violarea art. 446 alin. ultim proc. penală întrucât cererea de apel trebuia reținută de Curtea de Apel, care trebuia să procedeze la judecarea cauzei în fond, adică Curtea de Apel a fost bine și legal sesizată prin apelul adresat direct ei.

În conformitate cu dispozițiunile art. 446 proc. pen., declararea de folosirea unei căi de atac se poate face verbal în ședință la pronunțarea hotărârii de condamnare sau prin cerere scrisă adresată instanței.

În ce privește pe autoritățile constituite părți civile sau civilmente responsabile, precum și Ministerul Public, acestea pot face declarație pentru folosirea căilor de atac, printr'o adresă oficială, către instanța a cărei hotărâre se atacă.

Că — mai adaugă art. 446 prin alin. ultim — cererea greșit îndreptată la o altă instanță decât cea în drept se trimite de îndată spre judecare instanței competente.

Din acest text de lege în primul rând se desprinde ideea că legiuitorul în genere a voit să stabilească o normă cu privire la locul unde trebuie îndreptată o cale de atac și a prescris că se adresează instanței care a pronunțat hotărârea atacată.

Că, însă în cazul când cererea a fost îndreptată la o altă instanță să o trimeată instanței competente.

Astfel fiind și întrucât în speță se constată că recurentul a îndreptat apelul său direct Curții

de Apel Iași, în loc de a-l fi trimis Trib. Iași sect. I-a, care a pronunțat sentința atacată, urmează că, în atare situațiune, Curtea de fond trebuia să-și verifice competența din oficiu, și stabilind că apelul urma să fie soluționat de ea, să rețină cauza spre judecare.

Că dar, față de această interpretare a citatului text de lege, Inalta Curte găsiind motivul de casare fondat, urmează să admită recursul, să caseze decizia atacată, cu trimiterea cauzei spre o nouă judecare la aceeași instanță.

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

Dec. N. 2709—38.

Preș. Al. Macarovici, Cons.

Declinare de competență. Se dă prin sentință, nu încheere. Apel. Admisibil. Art. 325 al. 1 și 455 pr. pen. Regele Carol II.

Inculpații fiind trimiși în judecată pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 11 al. II din legea entru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice, recurenții au atacat cu apel încheerea No. 2040—1937 a Tribunalului Timiș-Torontal s. IV prin care această instanță și-a declinat competența în favoarea tribunalului militar respectiv.

Luând în cercetare acest apel, Curtea de fond prin deciziunea supusă recursului de față l-a respins ca inadmisibil pe considerațiunea că se atacă o încheere a primei instanțe prin care nu s'a hotărât întreruperea procedurii.

Prin acest motiv de casare, între altele, recurenții susțin că dând această soluțiune apelului, Curtea de fond a violat art. 455 proc. pen.

În speță, fiind vorba de un declinatoire de competență, în care tribunalul trebuia să statueze printr'o sentință, iar nu o încheere, întrucât nu era cazul aplicării art. 325 al. I pr. penală, urmează că apelul făcut de inculpații contra hotărârii de declinare a tribunalului era admisibil potrivit art. 455 proc. pen.

Din contră, Curtea de fond dând o soluțiune contrarie a pronunțat o deciziune casabilă, violând art. 455 proc. pen.

Astfel fiind, motivul de casare din acest punct de vedere urmează a fi admis, a se casa deciziunea atacată cu trimiterea cauzei la aceeași instanță spre o nouă judecare.

CURTEA DE CASAȚIE, S. II.

Jurn. Nr. 10.656—38.

Preș. Al. Macarovici, Cons.

Legea întreprinderilor de asigurare. Infracțiune. Amendă de 25.000 lei. Textul prevede pedeapsa până la 1 an închisoare. Inculpații n'au putut fi reprezentați prin mandari.

Art. 77 pr. pen. Regele Carol II. Art. 46 din lege.

Tribunalul Mureș S. II-a prin sentința No. 422 din 20 IV 1935, l-a condamnat pe inculpații B. și D. H. la câte 25.000 lei amendă pentru contravenția prevăzută și sancționată de art. 6 și 46 din Legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare și re-

glemetarea contractului de asigurare din 7 VII 1930.

La desbaterea apelului inculpațiilor la Curtea de Apel în Tg. Mureș în ziua de 19 I 1937 (des. P. 1068—35) au fost prezenți numai apărătorii inculpațiilor, lipsind inculpații.

Curtea de Apel a dispus comunicarea deciziei cu inculpații, ceea ce s'a efectuat în ziua de 31 III 1937.

Inculpații au introdus recursul de față în ziua de 3 IV 1937.

Dl. Procuror General pune concluzii cum că aplicându-li-se inculpațiilor numai amenda ei au putut să fie reprezentați în instanță prin mandatar deci termenul de recurs pentru ei curge de la pronunțare și nu dela comunicare, în consecință recursul inculpațiilor introdus în ziua de 3 IV 1937 — după expirarea termenului de 10 zile delt pronunțarea deciziei din 19 I 1937 — ar trebui respins ca tardiv.

Art. 77 p. p. Carol II dispune cum că în procesele penale înaintate instanțelor de fond inculpatul trebuie să se prezinte în persoană și că în procesele de contravenții, de delict care atrag după lege pedeapsa închisorii mai mică de 3 luni, inculpatul se poate prezenta și prin mandatar cu procură specială.

Art. 46 aplicat în speță prevede o pedeapsă de până la 1 an închisoare corecțională și o amendă de până la 1.000.000 lei.

Că deci inculpații nu puteau să fie reprezentați prin mandatar la desbaterea apelului lor și în consecință bine au fost socotiți ca absenți.

Astfel fiind termenul de recurs pentru inculpații în cauza de față curge dela comunicarea deciziei atacate 31 III 1937 și întrucât recursul de față a fost introdus în termenul de 10 zile dela comunicare — 3 IV 1937 — incidentul de tardivitate ridicat de Dl. Procuror General urmează să fie respins ca nefondat.

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

Dec. No. 3934—38.

Preș. M. Mosgos, Cons.

Tentativă. Aplicarea pedepsei. Infracțiune imposibilă. Art. 98 al. II, 525 pct. 5 lit. c. și 157 c. pen. Regele Carol II.

Prin acest motiv ce arată că infracțiunea era imposibilă, întrucât luase cheile magaziei în văzul tuturor și că, în orice caz, pedeapsa de 6 luni închisoare excede limitele prevăzute de lege:

În conformitate cu disp. art. 98 al. II c. p. dacă legea nu dispune altfel, când ea prevede pedepsirea tentativei de delict printr'o dispozițiune specială se aplică o pedeapsă cuprinsă între minimum special al pedepsei prevăzute pentru delictul săvârșit și jumătatea aceluși minimum, iar dacă minimum special ar fi chiar minimum general, pedeapsa se poate coborâ la amendă.

Potrivit disp. art. 528 c. p. tentativa delictului de furt se pedepsește;

Din examinarea art. 525 pct. 5 lit. c. și alin.

ultim c. p. rezultă ca delictul de furt, calificat conform acestui text, este pedepsibil cu închisoare cor. dela unu la cinci ani amendă dela 5000 la 10.000 lei și interdicție corecțională dela 1—3 ani.

Prin urmare, aceste texte fiind aplicate în speță, din cuprinsul lor se vede că pedeapsa tentativei la delictul de furt imputat recurentului este cuprinsă între minimum special al delictului săvârșit, care este de 1 an și jumătatea acestui minimum, 6 luni, urmează a se conchide că, pedeapsa aplicată dat fiind că în favoarea inculpatului s'au aplicat și disp. art. 157 c. p. excede limitele legale prevăzute, în care cituțiune, curtea de fond a dat, o deciziune casabilă, din acest punct de vedere motivul de casare fiind fondat;

Acea susținere a recurentului prin care caută a arăta că infracțiunea era imposibilă, din cauza modului cum a fost concepută și a lipsei sale de prevedere nu poate fi luată în seamă, deoarece, în această privință, pe lângă aceia că instanțele de fond nu fac nici o cercetare și aceasta apărare este ridicată pentru prima oară în recurs, afirmația, că luând cheile dela magazie în văzul tuturor, infracțiunea era imposibilă, chiar dacă ar fi dovedită, apare și ca neserioasă, întrucât, ca magazinier, calitate ce recunoaște și susține a fi avut, putea să le ia, fără a face să se nască vre-o bănuială, surprinderea asupra faptului datorându-se deci altor împrejurări;

Că, astfel fiind, nu era cazul să i se aplice, după cum susține disp. art. 99 al ultim c. p., nici acelea ale alin. IV al aceluiași text, conform căroră, în cazul când imposibilitatea de a comite infracțiunea este datorită modului cum a fost concepută executarea, inculpatul urmează a fi achitat sau, când consumarea infracțiunea nu a fost posibilă din cauza lipsei de prevedere a lui, el este pedensit cu o pedeapsă mai ușoară decât prevede art. 98 al. II c. p. care rămâne deci bine aplicat în speță;

Că, prin urmare, deciziunea atacată cu recursul de față, cată a fi casată, cu trimiterea la aceeași curte;

CURTEA DE CAS. S. II.

Dec. No. 4002—38.

Preș. N. Bădescu-Roșiori, preș.

Explozia unei locomobile. Victime. Răspundere. Obligația de a verifica cazanele mașinii este nu numai una pasivă, ci și pozitivă. Reg. legii pentru controlul cazanelor. Art. 248 c. pen. v.

Inculpatul — recurent fiind proprietarul unei mașini de treerat (locomobilă), a cărei ultimă revizie, impusă de legea și regulamentul controlului cazanelor a fost la data de 25 Iunie 1929 — după cum reese din certificatul de funcționare și evidență al mașinii, a adus-o pe islazul comunei Corlătești-Prahova, la data de 10 August 1932, și la cererea locuitorilor a pus-o în funcțiune, începând treeratul păioaselor din acel an. În ziua de 12 August 1932, orele 18.30 mașina a fost oprită de mecanicul F. T. pentru câteva minute, sub pretext că nu are suficientă pre-

siune; apoi alimentată cu pae de către locuitori, a fost repusă în funcțiune, iar la scurt interval după aceea a explodat, sfărâmându-se în bucăți, ce au fost aruncate la o mare distanță de locul unde era așezată; în acest accident și-au găsit moartea P. P., T. D. și N. I., iar D. P. a fost grav rănit.

Prima instanță examinând probele administrate în cauză, reține dovezi de culpabilitate atât împotriva recurentului cât și în contra unui prepus al său I. S., însărcinat de cel dintâi cu unele atribuțiuni la mașina ce a explodat, și în consecință i-a condamnat pe amândoi la pedepse potrivit art. 248 c. p., obligându-i solidar la plata sumei de lei 170.000 repartizate succesorilor celor decedați și reclamantului în viață rănit.

Instanța de apel reformează sentința tribunalului numai în ce privește culpabilitatea lui I. S., pe care-l apără de pedeapsă și de obligațiunea de desdăunare, menținând în totul dispozitivul și considerentele referitoare la inculpat-recurent.

Prin motivul de casare recurentul susține în prim rând inexistența răspunderii sale penale și civile pentru faptul de a nu fi cerut revizia cazanului deoarece potrivit art. 7 din legea controlului cazanelor din 12 Februarie 1910 și art. 24 și 54 din regulamentul acestei legi din 25 Septembrie 1910, proprietarul unor asemenea instalațiuni nu are vrea obligațiune de a cere revizuirea cazanului ci numai obligațiunea pasivă de a suporta inspecțiile organelor îndrituite pentru proprietar; iar în al doilea rând că termenul de doi ani, prevăzut de lege ca spațiu limită între două controale, nu a fost depășit în speță, căci epoca viitorului control, cădea în luna Ianuarie 1933, potrivit art. 25, 30, 51 și 54 din menționatul regulament.

Regulamentul legii pentru controlul cazanelor, întocmit conform art. 8 din lege, prevede prin art. 50, așezat sub titlul "întreținerea și supravegherea cazanelor", că acei cari întrețin și funcționează cazane cu aburi, datori să le întrețină în bună stare de serviciu și să supravegheze funcționarea lor, iar pentru verificarea stărei și funcționării cazanelor și aparatelor de siguranță, ei vor avea grijă să le supună la verificările interioare și exterioare oficiale, precum și la încercările de presiune cu apă, prescrise prin acest regulament.

Pentru a face aplicațiunea art. 248 c. p. în sarcina inculpatului, Curtea de fond a stabilit că vina acestuia conține ca element al delictului, faptul de a nu fi păzit regulamentul de mai sus, săvârșind prin aceasta omor neintenționat.

Considerând că prin textul art. 50 din regulamentul controlului cazanelor, se impune proprietarilor nu numai o obligațiune pasivă de a suporta verificările cum susține recurentul, ci una pozitivă de a supraveghea și mai ales de a suporta cazanele, verificărilor oficiale.

Că dacă prin dispozițiunea cuprinsă în art. 25 din acelaș regulament, se încumbă proprietarului îndatorirea de a permite agenților de control vizitarea și verificarea instalațiunilor sale, această îndatorire nu exclude prima obligațiune activă de supraveghere impusă prin

art. 50 care trebuie a se concilia cu obligațiunea pasivă din art. 25; de altfel în cadrul noțiunii de supraveghere nu intră numai îndatorirea de a suporta inspecțiilor făcute de organele de control ci și o activitate atentă a proprietarului asupra funcționării cazanelor.

În fine nu reiese vre-o antinomie între dispozițiunile art. 50 și 54 din regulament, deoarece dacă revizuirea exterioară se face fără a preveni pe proprietar, aceasta deasemeni nu exclude obligațiunea impusă prin art. 50 care este independentă de faptul revizuirii de către organele de control.

Referitor la a doua parte a primului motiv, ce cată a se înlătura deoarece termenele prevăzute de art. 31 și 51 din regulament se raportă la îndatorirea organelor de control, care vor trebui să procedeze la revizuire în epocile indicate de aceste texte, în timp ce obligațiunea proprietarului își are justificarea în art. 50 din regulament care este permanentă, deci necondiționată de vreun termen.

Așa fiind și întrucât art. 24 și 30 din regulament invocate de recurent, sunt străine de speță, primul motiv de casare se privește ca nefondat și se respinge.

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

Dec. No. 3591—38.

Preș. Gh. Volenti, Cons.

Procedura admiterii în principiu. Nu se citează condamnatul. Art. 499, pct. 4 pr. pen. Reg. Gele Carol II.

Prin motivele de casare, recurentul susține că prin exces de putere, instanța de fond, i-a respins fără a-l cita, în lipsă, în principiu cererea de revizuire, nedându-i-se curs, deși era întemeiată pe martori și fapte cari nu au fost discutate și cunoscute cu ocaziunea judecării procesului în fond:

Pentru a respinge principial cererea de revizuire a recurentului, instanța de fond constată în fapt și motivează că nu poate fi vorba de un fapt nou ce l-ar fi descoperit petiționarul în urma condamnării sale definitive deoarece numitul la interogatoriul ce i s'a luat de către judecătorul de instrucție a recunoscut faptul ce i se pune în sarcina; că în afară de aceasta — adaogă Curtea de fond — prin chiar petițiunea de revizuire numitul arată că la 5 Aprilie 1931, când a fost chemat la cabinetul de instrucție, condamnatul T. C., ce a figurat în proces cu el, i-a cerut suma de 5000 lei, amenințându-l, în caz de refuz că-l va implica și pe el în faptele pentru cari era cercetat;

Potrivit prevederilor art. 499 pct. 4 pr. pen. poate fi revizuită în favoarea condamnatului o hotărâre condamnatoare nesusceptibilă de a mai fi atacată pe vre-o altă cale ordinară sau extraordinară, atunci când în urma unei condamnări definitive, s'ar descoperi fapte sau acte ce nu au fost cunoscute cu prilejul primei condamnări și dacă acele fapte sau probe ar fi de natură să stabilească în mod neîndoios nevinovăția celui osândit sau inexistența faptului:

În conformitate cu art. 504 pr. penală in-

stanța, după primirea cererii de revizuire, o examinează în camera de consiliu, în mod sumar și dacă întrunește condițiunile stabilite de lege, o respinge printr-o încheiere fără nici o instrucție sau desbatere;

Astfel fiind și cum, în speță, instanța de fond a constatat în fapt că temeiurile pe care și sprijină recurentul cererea de revizuire nu constituiau un fapt nou pe care l-ar fi descoperit în urma condamnării sale și că deci cererea de revizuire nu întrunea condițiunile impuse de lege, printr-o justă aplicațiunea textelor de lege citate i-a respins-o în principiu, în lipsa petiționarului și înainte de orice desbateri contradictorii;

Că dar motivele de casare fiind neîntemeiate, urmează a se înlătura și deci recursul a se respinge ca nefoneat.

Jurisprudențe la alte legi

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Decizia Nr. 717 din 17 Martie 1939.

Președinția dlui **B. Brezeanu**, Consilier.

Legea Bancară. — Bancă citate înaintea Consiliului Superior Bancar în calitate de contravenientă la disp. art. 61 al. 1 legea bancară. Judecarea și sancționarea acesteia pentru abateri la disp. art. 61 al. 2. Consecințe.

Asupra recursului introdus de Banca „Renaștere” din Craiova, contra deciziei Nr. 697 din 21 Septembrie 1938 a Consiliului Superior Bancar, prin care acestea a dispus dizolvarea și lichidarea băncii recurente, pe motiv că a comis abaterile dela disp. art. 61 al. II, art. 30 și 10 al. 5 din legea pentru reglementarea comerțului de bancă din 1934.

Văzând motivul I de casare.

Având în vedere că, prin acest motiv recurenta se plânge de violarea art. 72 proc. civ. comb. cu art. 735 al. 2 proc. civ. și 4 legea comerțului bancar, deoarece la termenul de 21 Septembrie 1938, când s'a pronunțat decizia recurată, Consiliul Superior Bancar a chemat-o în calitate de contravenientă la disp. art. 61 al. 1 din lege, în loc de a fi chemată ca contravenientă la disp. art. 61 al. 2, p baza cărora s'a aplicat sancțiunea.

Considerând că, potrivit rt. 44 din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă din 1934, pentru termenul de judecată, Consiliul Superior Bancar citează pe cei interesați din oficiu prin scrisoare recomandată, cu cel puțin zece zile libere înainte de ziua termenului de judecată; iar, după disp. art. 72 al. 1 din proc. civilă, citațiunea va trebui să cuprindă, între alte mențiuni, și felul pricinii; dispozițiuni, cari în speță nu s'au respectat, deoarece, după cum reiese din citațiunea Nr. 4864 din 31 August 1938, aflată la dosar, Societatea recurentă este citată pentru ziua de 21 Septembrie 1938, cu mențiunea de a fi judecată între altele și pentru abaterile prevăzute de art. 61 al. 1 din legea menționată; ori după cum s'a arătat, deciziunea de dizolvarea și lichidarea sa, se bazează, spre a ajunge la această soluțiune, și pe faptul că recurenta a săvârșit abateri dela dispozițiile art. 61 al. 2 din lege.

Că astfel fiind și întrucât Consiliul Superior Bancar a aplicat recurentei sancțiunea specificată mai sus, la termenul de 21 Septembrie 1938, când aceasta a fost chemată în calitate de contravenientă la dispozițiunile art. 61 al. 1, pe când trebuia a fi citată ca contravenientă la dispozițiunile aliniatului 2 din acelaș text, instanța de fond n'a putut proceda astfel decât prin violarea arătată de recurentă, iar motivul de casare fiind întemeiat, urmează a fi admis.